

Eindexamen aardrijkskunde vwo 2005-II

havovwo.nl

**LET OP: Je kunt dit examen maken met de 52e druk of met de 51e druk van de atlas.
Schrijf op de eerste regel van je antwoordblad welke druk je gebruikt, de 52e of de 51e.**

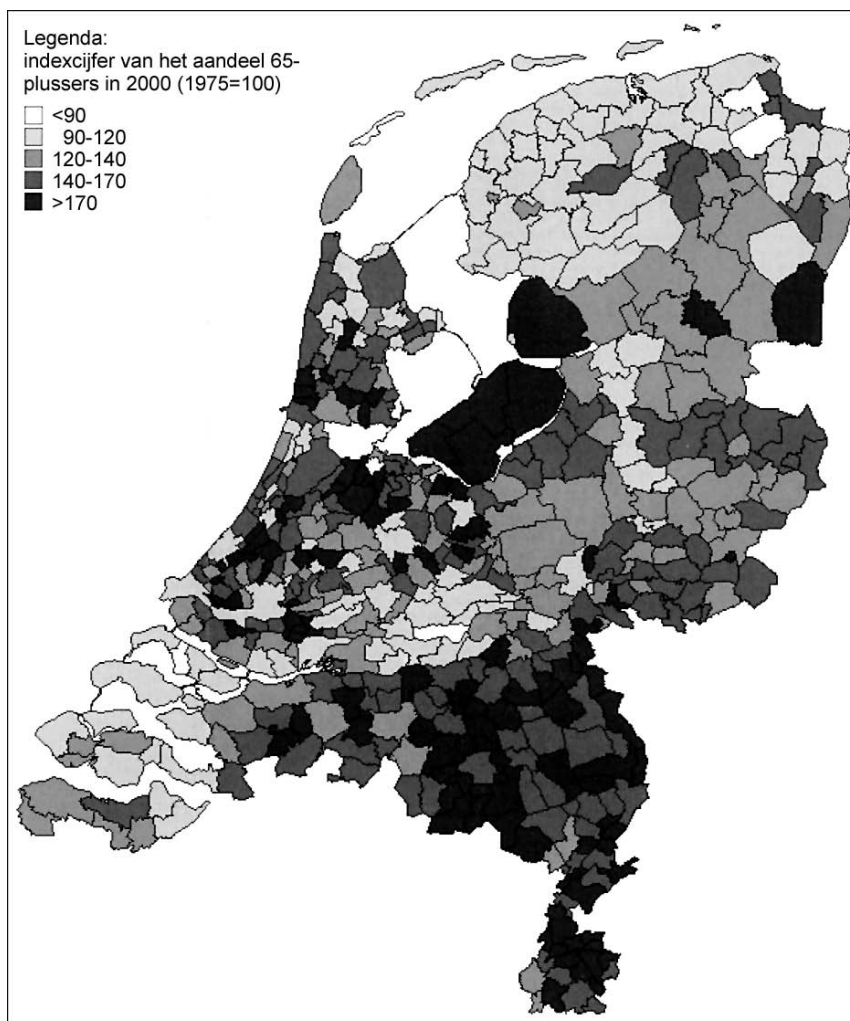
*Elke opgave bestaat uit enkele vragen. Bij elke vraag kun je, indien gewenst, de atlas gebruiken.
De kaartnummers in de vragen verwijzen naar de 52e druk, of, als ze tussen haakjes staan, naar de 51e druk van de atlas.*

■ Migratie en mobiliteit

■ Opgave 1

bron 1

Indexcijfers van het aandeel 65-plussers (1975 = index 100) per gemeente in 2000

bron: Fokkema, dr. C.M., in: Demos, april 2003

Een aantal gebieden in Nederland heeft in de periode 1975-2000 een snelle toename van het aandeel 65-plussers gekend.

Het betreft onder andere:

- 1 de randgemeenten van de drie grote steden
- 2 de provincie Flevoland
- 3 de provincie Noord-Brabant
- 4 de provincie Limburg

- In enkele van de vier genoemde gebieden is migratie de belangrijkste oorzaak van de groei van het aandeel 65-plussers.
- 2p 1 In welke twee gebieden is een duidelijke relatie te leggen tussen migratie en de snelle toename van het aandeel 65-plussers in de periode 1975-2000?
- 2p 2 Beschrijf de relatie tussen de migratie naar de bedoelde gebieden en de snelle vergrijzing.

- In diezelfde periode 1975-2000 hadden ook Zeeuwse plattelandsgemeenten met het migratieverschijnsel te maken. Migratie bevorderde in die periode op twee manieren de vergrijzing van die gemeenten.
- 2p 3 Op welke twee manieren?

Opgave 2

bron 2 Rem op Oost-Europeanen

Kabinet Balkenende zet alsnog 'veiligheidsklep' op instroom

Van onze politieke redactie

DEN HAAG - De Nederlandse regering zet in navolging van andere Europese landen alsnog een rem op het aantal Oost-Europese werknemers dat hier de komende jaren welkom is. (...)

Tot mei 2005 worden ten hoogste 22.000 werknemers uit Midden- en Oost-Europa in Nederland toegelaten, besloot het kabinet gisteren. Premier Balkenende zei na afloop van de ministerraad dat daarmee enerzijds 'de fundamentele vrijheid' van een Europese

arbeidsmarkt recht wordt gedaan, terwijl de toestroom toch beheersbaar blijft. "Het is een combinatie van vrij verkeer en een beheersbare ontwikkeling." (...) Het quotum van 22.000 Oost-Europese werknemers in het eerste jaar na de EU-uitbreiding is gebaseerd op een berekening van het Centraal Planbureau. (...) Als blijkt dat de limiet van 22.000 te snel in zicht komt, neemt het kabinet een nieuw besluit.

vrij naar: Trouw, 24 januari 2004

- Uit bron 2 spreekt enige angst voor vestiging van buitenlandse arbeidskrachten in Nederland. Of het toepassen van een quotum nodig zal zijn, hangt mede af van politieke en sociaal-economische ontwikkelingen in de EU-landen *buiten Nederland*.
- 2p 4 Geef twee voorbeelden van deze ontwikkelingen die zich in de EU van na 1 mei 2004 kunnen voordoen, waardoor het in bron 2 genoemde quotum nodig kan zijn.

- Ook met een quotum van 22.000 toegelaten arbeidsmigranten kunnen problemen op de Nederlandse arbeidsmarkt ontstaan.
- 2p 5 Leg uit waarom er problemen kunnen ontstaan.

- Uit enkele zeer specifieke gebieden, zoals het Rifgebied in Marokko, Oost-Turkije en Zuid-Italië, kwam in de jaren '60 van de twintigste eeuw een arbeidsmigratiestroom op gang, die ook gericht was op Nederland.
- 1p 6 Geef een gemeenschappelijk ruimtelijk kenmerk op nationale schaal van deze drie gebieden.
- 3p 7 Geef drie sociaal-economische bevolkingskenmerken van gebieden van waaruit veel arbeidsmigratie plaatsvindt.

- Er zullen zich weinig integratieproblemen voordoen met arbeidsmigranten uit nieuwe EU-landen als Polen, Tsjechië, Slowakije, Hongarije en Slovenië.
- 2p 8 Geef hiervoor twee redenen.

■ Opgave 3

bron 3

De Zuidas van Amsterdam

De Zuidas, met station Zuid/WTC als openbaarvervoersknooppunt, is eind 1997 door het Rijk aangewezen als Nieuw Sleutelproject (NSP). De Zuidas is hiermee de grootste van de zes sleutelprojecten die gekoppeld zijn aan de komst van de hogesnelheidslijn (HSL). In de sleutelprojecten staat de integrale ontwikkeling van stationslocaties tot hoogwaardige stedelijke centrumgebieden centraal. Op station Zuid/WTC komen in de toekomst vrijwel alle openbare vervoersmodaliteiten samen: HSL, trein, metro, regio- en stadsbus. (...)

Het project Zuidas is één van de speerpunten in de stedelijke ontwikkeling van Amsterdam in de komende jaren. De gemeente Amsterdam wil tussen nu en 2030 een nieuw stedelijk stadscentrum ontwikkelen aan de Zuidas. De Zuidas groeit dan uit tot dé internationale toplocatie van Nederland voor werken, wonen en recreëren.

bron: www.zuidas.nl

bron 4

De Zuidas in 2003 (dijkmodel) kijkrichting west

bron: Nieuwsbrief Zuidas, nummer 1, 2003

bron 5

Plannen voor de Zuidas volgens het dokmodel

Legenda:

- ① station Zuid/WTC   ② Olympisch stadion

bron: Nieuwsbrief Zuidas, nummer 1, 2003

De aantrekkelijkheid van de Zuidas voor internationaal georiënteerde bedrijven is onder meer te danken aan de zeer goede ligging van dit gebied.

- 2p 9 Geef, naast de goede bereikbaarheid per auto, twee voorbeelden van die gunstige ligging zoals die met name geldt voor internationaal georiënteerde bedrijven.

De overheid probeert via een locatiebeleid de mobiliteit in goede banen te leiden. Zij maakt daarbij onderscheid tussen A-locaties, B-locaties en C-locaties.

- 3p 10 Tot welk locatietype behoort de Zuidas?
Geef twee argumenten voor je keuze die van toepassing zijn op het gekozen locatietype.

Het Rijk en de gemeente Amsterdam onderzoeken nog hoe de ringweg, de sporen en het station ingepast kunnen worden in de plannen voor de Zuidas. Twee modellen worden onderzocht: het zogenaamde dijkmodel waarbij de weg en het spoor op een verbrede dijk liggen (dit is de huidige situatie) en het dokmodel waarbij de weg en het rail over een lengte van 1.200 meter, verdiept in een soort tunnel, worden aangelegd.

De gemeente Amsterdam is groot voorstander van het dokmodel.

- 1p 11 Geef, gelet op de gebruikswaarde van het gebied van de Zuidas, een argument dat de gemeente Amsterdam kan hanteren bij haar keuze voor het dokmodel.

Gezien vanuit de belevingswaarde lijkt het dokmodel de voorkeur te verdienen.

- 2p 12 Geef hiervoor twee argumenten.